Monseniorul Louis-Gaston de Ségur

CĂTRE SOLDAT ÎN TIMP DE RĂZBOI

tradus și editat în limba română

Adevărul de Veacuri

© Adevărul de Veacuri, 2026
Traducere în limba română © Robin Caramaschi, 2026

Textul original al lucrării AU SOLDAT EN TEMPS DE GUERRE, publicată în secolul al XIX-lea de Monseniorul Louis-Gaston de Ségur (1820–1881), aparține domeniului public.

Prezenta ediție constituie o traducere originală în limba română, realizată după ediții franceze este protejată conform legislației în vigoare privind drepturile de autor asupra traducerilor.

Reproducerea fragmentelor scurte este permisă numai cu menționarea sursei.

Editura: Adevărul de Veacuri - adevaruldeveacuri.ro

Adevărul de Veacuri

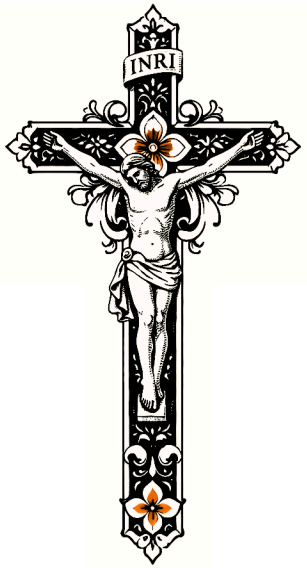
INRI

Cuprins

CĂTRE SOLDAT ÎN TIMP DE RĂZBOI **6**

I - Partea frumoasă și partea urâtă a războiului 7

II - De ce, în vreme de război, trebuie ca un soldat să fie un foarte bun creștin 9

III - În ajunul bătăliei 11

IV - În timpul bătăliei 14

V - După bătălie 19

VI - Întoarcerea în țară 20

RUGĂCIUNI **22**

PE CARE UN SOLDAT CREȘTIN TREBUIE SĂ LE ROSTEASCĂ ÎN FIECARE ZI 22

RUGĂCIUNEA „ADU-ȚI AMINTE” 23

Monseniorul Louis-Gaston de Ségur (1820-1881)

a fost un prelat și scriitor catolic francez al secolului al XIX-lea. Fiu al contelui Eugène de Ségur și nepot al contesei de Ségur, a fost hirotonit preot în anul 1847 și consacrat episcop titular de Rosalia în 1850.

Devenit aproape complet orb la vârsta de treizeci de ani, și-a continuat totuși cu neobosit zel activitatea apostolică și literară. A publicat numeroase lucrări de apologetică și popularizare doctrinară, între care L'Enfer, Le Purgatoire, La Confession și Réponses courtes et familières aux objections les plus répandues contre la religion.

Stilul său limpede, direct și pastoral urmărea apărarea credinței catolice împotriva erorilor religioase și a curentelor raționaliste ale epocii sale.

CĂTRE SOLDAT ÎN TIMP DE RĂZBOI

I - Partea frumoasă și partea urâtă a războiului

Țara noastră a fost întotdeauna o națiune militară. Soldatul, oricât de pașnic este în vreme de pace, devine un leu în vreme de război: reputația sa de vitejie este proverbială și, în întreaga lume, el este socotit pe bună dreptate drept cel mai brav, cel mai neînfricat. În Crimeea, un ofițer rus prizonier spunea unui ofițer francez: „Soldații sunt niște lei conduși de lei." Este o frumoasă laudă în gura unui vrăjmaș.

De aceea războiul, în ciuda grozăviilor și primejdiilor sale, a făcut întotdeauna să vibreze sufletul soldatului. Vitejii noștri ostași uită totul îndată ce este vorba să lupte. Pentru ei nu mai există nici oboseală, nici primejdie: se aruncă asupra vrăjmașului ca asupra unei prăzi și nu sunt mulțumiți decât atunci când l-au răsturnat, risipit, pus pe fugă.

Bătălia este pentru ei ceasul cel mare, iar pulberea tunurilor îi îmbată cu o bucurie cumplită... Prin valurile de praf și de fum, fiecare dintre ei întrevede crucea de onoare, epoletul

strălucitor și... de ce nu? bastonul de Mareșal! Acest baston nu crește aproape decât pe câmpul de luptă și, în închipuirea sa, cel mai modest caporal se sprijină deja pe el ca pe toiagul bătrâneților sale.

Apoi, soldatul este, mai mult decât ceilalți, omul datoriei: în vreme de război, devotamentul său față de datorie merge până la eroism; căci, pentru a asculta de superiorii săi, face fără să clipească jertfa propriei vieți. Este ceva măreț; este creștinesc! — Iată partea frumoasă a războiului pentru soldat.

Partea urâtă, fiecare o cunoaște: nu este atât un braț pe care îl va lăsa poate în Germania, un picior pe care îl va uita în Italia; nu este atât o frumoasă tăietură care îi va despica nasul în două sau un glonț care îi va intra în pântece (cum cunosc și eu asemenea cazuri) și pe care îl va aduce înapoi în țară ca amintire: în fond, soldatul nu vede aici decât lauri; iar, întors la cămin, aceasta va fi cel mai frumos titlu al gloriei sale.

Până la bătrânețe, el va stârni admirația tuturor acelora care îl vor auzi povestind isprăvile și rănile sale...

II - De ce, în vreme de război, trebuie ca un soldat să fie un foarte bun creștin

Eh! Pentru că își riscă viața; pur și simplu.

Soldatul are două steaguri: pe cel al cerului și pe cel al pământului. El trebuie să le iubească pe amândouă cu aceeași iubire și să nu-l uite niciodată pe unul pentru celălalt. Ar fi o insultă, mai ales în campanie, să fie îndemnat să fie credincios steagului țării sale; însă i se face un serviciu, și încă cel mai mare dintre servicii, atunci când este îndemnat să se gândească la sufletul său în mijlocul primejdiilor războiului.

Noi toți avem un suflet de mântuit, un DUMNEZEU de slujit, o veșnicie fericită de câștigat, un iad veșnic de evitat. Acestea îi privesc pe toți oamenii, pe soldat la fel ca pe ceilalți; și îl privesc pe soldat atât în vreme de război, cât și în vreme de pace. Așa cum cerul stăpânește pământul, aceste mari adevăruri stăpânesc totul și trebuie să fie puse mai presus de toate; în orice împrejurare, aceasta este marea chestiune.

În vreme de război trebuie să fii creștin cu și mai multă fidelitate, dacă este cu putință, decât în vreme de pace. Mai mult ca oricând, trebuie să-ți respecți superiorii și să te devotezi pentru ei.

Dar nu toți se mai întorc; și aici se află reversul medaliei. Este deci o eventualitate pe care trebuie s-o previi, dacă ai cât de puțină credință și bun-simț.

Mai mult ca oricând trebuie să-i asculți cu o fidelitate absolută; mai mult ca oricând trebuie să fii rob al datoriei. „Cei mai buni creștini sunt cei mai buni soldați", spunea un căpitan celebru. Și acest lucru se înțelege: creștinul este, prin excelență, omul datoriei.

Apoi, când sufletul este în pace cu DUMNEZEU și când nu mai este nimic de temut din această parte, soldatul merge împotriva vrăjmașului fără gând ascuns; moartea însăși nu mai are nimic care să-l poată înspăimânta. Totul este câștig pentru el: dacă scapă cu viață, este gloria, înaintarea, crucea de onoare, bucuria întoarcerii; dacă cade, este și mai bine: este cerul, gloria desăvârșită, fericirea care nu se sfârșește niciodată. De ce ar putea să se teamă un asemenea om?

Pentru soldatul aflat în campanie, ce înseamnă, așadar, a fi creștin?

A fi creștin nu înseamnă numai a participa duminica la Sfânta Liturghie militară și a împlini anumite acte exterioare de religie compatibile cu serviciul; înseamnă încă, și mai ales, a se gândi adeseori la DUMNEZEU, a se ruga foarte des în adâncul inimii, mai ales în ceasurile de gardă, în timpul marșurilor și al contramarșurilor și în toate celelalte momente în care omul este ceva mai liber; înseamnă a-și pune conștiința

într-o bună stare printr-o mică și bună vizită făcută capelanului sau vreunui alt preot din orașele ori satele prin care trece și, odată făcută această vizită, a păstra cu grijă curăția recâștigată a conștiinței; înseamnă a evita cu grijă păcatele în care soldatul cade mai lesne: blasfemia împotriva sfântului nume al lui DUMNEZEU, beția, jafurile, furtul, vorbele necurate, păcatele împotriva curăției, indisciplina, neascultarea față de superiori, izbucnirile mâniei.

A fi creștin în vreme de război înseamnă încă a se purta cu cinste în țara vrăjmașului. Fără jafuri, fără brutalități, fără insulte împotriva femeilor, copiilor și bătrânilor; respect pentru religie, respect pentru proprietate, generozitate față de toți! De aceasta țin onoarea creștină și onoarea soldatului. Adevăratul soldat nu știe numai să se facă temut; el știe încă să se facă respectat și iubit pretutindeni pe unde trece.

Iată ce înseamnă a fi creștin în vreme de război.

Viteazul soldat care veghează astfel asupra sa este binecuvântat de DUMNEZEU: dacă i se întâmplă să fie lovit pe neașteptate, pregătirea sa este deja făcută și poate fi sigur de milostivirea dumnezeiescului său Judecător.

III - ÎN AJUNUL BĂTĂLIEI

Acesta este un lucru și mai solemn... Mâine ne vom lupta; totul se pregătește pentru a asigura victoria; nimic nu este uitat...

Prin urmare, nu este uitată nici marea chestiune: omul se pune în rânduială și prevede ceea ce se poate întâmpla mâine. Ziua și noaptea, capelanul este în slujba tuturor, bun, cordial, cu inima și brațele deschise, îngăduitor față de slăbiciunile bietului ostaș; îl așteaptă înarmat cu acea minunată putere pe care numai DUMNEZEU o poate da și pe care El o dă preoților Săi: puterea de a ierta totul pocăinței, totul, absolut totul. Cât este de frumos și de mângâietor!

Lucru ciudat! Există oameni cărora le este teamă de această iertare atât de dulce! Adeseori va fi un bătrân soldat decorat, un subofițer neînfricat, un ofițer pomenit de zece ori în ordinul de zi; sunt oameni viteji, aproape niște eroi... și le este frică! Frică de ce? De a se spovedi.

Le lipsește oare credința? Deloc: sunt botezați; au făcut o bună întâie împărtășanie; poartă pe inimă medalia binecuvântată a Sfintei Fecioare, evlavioasă amintire de la mama sau sora lor; resping gândul de a muri ca niște câini; și, cu toate acestea, în ajunul unei lupte, în ajunul poate al înfățișării înaintea tribunalului lui DUMNEZEU, șovăie să-și pună conștiința în

rânduială! Ce nebunie! A-ți primejdui veșnicia, când este atât de ușor să ți-o asiguri!

În ajunul bătăliei, prietenii mei, faceți cu toții tot ce vă stă în putință pentru a vă pune în pace cu DUMNEZEU. Dacă nu puteți ajunge până la capelan, încercați să găsiți un alt preot, oricare ar fi el, primul venit; și spovediți-vă. Căiți-vă cu sinceritate pentru toate greșelile voastre; căci, fără pocăință, însăși spovedania nu ar fi nimic. Dacă puteți, mergeți să vă spovediți din toată inima, ca niște copii buni și ca niște adevărați creștini. Vă veți ridica iertați; iar dacă a doua zi survine un accident, dacă vreun ghiulea brutală ori vreun schij de bombă vine să vă culce la pământ fără să vă lase vreme nici măcar să spuneți „Of!", cel puțin sufletul vostru este mântuit; iar patria cerească nu va avea să vă plângă așa cum vă va plânge patria pământească.

La începuturile asediului Sevastopolului, un tânăr ofițer de marină, plin de talent și de viitor, știind că în aceeași zi se va lupta, merge să-l găsească pe capelan, se spovedește și se împărtășește. Câteva ceasuri mai târziu, se afla pe puntea vasului amiral, vorbind și râzând... Dintr-odată vine o nenorocită ghiulea și îi smulge capul. Moartea a fost instantanee... Oare făcuse bine, bravul tânăr, luându-și asemenea măsuri?...

Ați auzit cu toții vorbindu-se despre mareșalul de Turenne: era unul dintre cei mai viteji conducători de oști pe care i-a văzut vreodată țara sa. Era tot atât de fervent creștin pe cât era

de neînfricat căpitan; și el se spovedise și se împărtășise în ziua în care pieptul i-a fost sfărâmat de o ghiulea, în clipa când făcea o recunoaștere și dădea ultimele ordine pentru pregătirea izbânzii zilei.

Desigur, prietene, nu ți se va întâmpla poate același lucru; însă, în sfârșit, aceasta nu este imposibil. Prevede totul; pune-te în rânduială; nu aceasta te va face să mori.

Pacea sufletului este un bun neprețuit în marile primejdii. Am cunoscut mai mulți ofițeri, subofițeri și soldați ai armatei din Crimeea și din Italia care mi-au spus bucuria extraordinară pe care le-au adus-o aceste spovedanii supreme în ajunul bătăliilor.

IV - ÎN TIMPUL BĂTĂLIEI

„În timpul bătăliei, se luptă", îmi veți spune; „se luptă cu tărie, se luptă neîncetat; nu se mai gândește omul la altceva..." Este adevărat; și cu cât fiecare este mai atent la datoria sa, cu atât este mai bine. Câmpul de luptă este câmpul onoarei: trebuie să te porți acolo ca un viteaz; trebuie să învingi sau să mori.

Să nădăjduim că veți fi dintre cei mulți pe care gloanțele și ghiulelele îi cruță și care dau cu generozitate totul vrăjmașului

fără a voi să primească nimic în schimb, nici măcar o zgârietură. Cereți aceasta bunului DUMNEZEU și făgăduiți-I că, dacă veți avea această fericire, întorși în țară, Îi veți aprinde o lumânare frumoasă, pe credința unui ostaș.

Dar dacă, din întâmplare, această fericire îi este dată vecinului vostru și nu vouă, ce se va întâmpla? În chip vădit, unul dintre trei lucruri: ori veți fi răniți și duși la ambulanță; ori, ceea ce să nu dea DUMNEZEU!, veți fi răniți și uitați în mijlocul încăierării; ori, în sfârșit, veți fi dintre puținii viteji care au gloria de a muri pe câmpul onoarei.

În primul caz, feriți-vă să vă descurajați sau să vă plângeți: soldatul rănit are o șansă pe care ceilalți nu o au întotdeauna; este înaintarea, este medalia, poate chiar crucea de onoare; și, sincer vorbind, aceasta merită cu prisosință să suferi puțin.

Dar, până la răsplata care va face să fie uitat totul, însuflețiți-vă credința, gândiți-vă la DUMNEZEU care a îngăduit această rană; oferiți-I suferințele voastre și chemați cât mai repede capelanul. Preotul este chirurgul bunului DUMNEZEU, care posedă o minunată doctorie pentru alinarea tuturor relelor; vă va spune acele lucruri bune care vin de-a dreptul din cer și care sunt un balsam dumnezeiesc spre a liniști și a mângâia; vă va binecuvânta, vă va împăca cu DUMNEZEU; la nevoie, va da vești despre voi celor apropiați din țară.

În al doilea caz, dacă este cu neputință pentru bravii voștri camarazi să vă ridice îndată și să vă ducă la ambulanță,

adresați-vă, în așteptarea ajutorului, Celui care poate totul și a cărui bună providență nu vă va părăsi. Rugați-o pe Sfânta Fecioară să vă trimită pe cineva; rugați-o din toată inima.

Dacă, din nefericire, conștiința voastră nu este într-o stare bună, făgăduiți Maicii lui DUMNEZEU că veți trăi mai bine pe viitor și că vă veți împlini cu fidelitate datoriile de creștin, îndată ce veți ieși din această primejdie... Dacă rana voastră va avea acest rezultat, ea va fi pentru voi o adevărată binecuvântare și nu o nenorocire.

În sfârșit, în al treilea caz, dacă veți cădea loviți de moarte, ah! bravul meu prieten, pentru dragostea lui DUMNEZEU și a sufletului vostru, nu pierdeți vremea! Faceți înainte de toate un mare act de căință:

„DUMNEZEUL meu, iertați-mi păcatele și primiți-mă în milostivirea Voastră! Bunul meu DUMNEZEU, eu nu sunt decât un biet păcătos; dar Voi sunteți bun și iertați totul îndată ce omul se căiește. Mă căiesc de toate, de toate fără nici o excepție!... IISUSE, DUMNEZEUL meu, Vă iubesc din toată inima: iertați-mi păcatele!... Sfântă Fecioară MARIE, rugați-vă pentru mine. Vă ofer suferințele și moartea mea!"

Spuneți aceasta, ori ceva asemănător, din adâncul inimii. Bunul DUMNEZEU vă va auzi și vă va îndulci ultimele clipe. Gândiți-vă la buna voastră mamă, la întâia voastră împărtășanie, la bunul preot care v-a pregătit pentru ea!...

Dacă bunul vostru Înger vă trimite un preot, spovediți-vă îndată; căiți-vă din toate puterile și fiți plini de încredere în milostivirea dumnezeiască. Mântuirea voastră veșnică este asigurată; iar părinții și prietenii voștri vor fi mândri de voi când vor afla că, căzuți pe câmpul onoarei, ați murit nu numai ca niște viteji, ci și ca niște creștini.

Contrição desăvârșită

Chiar și atunci când, dintr-un motiv sau altul, nu v-ați putea spovedi, nu ar fi totul pierdut: Biserica ne învață, într-adevăr, că un bun act de iubire de DUMNEZEU și de contriție desăvârșită șterge îndată toate păcatele de moarte, cu condiția ca pocăința să fie cu adevărat sinceră și omul să fie hotărât cu adevărat să se spovedească preotului, dacă lucrul acesta nu ar fi cu neputință.

Or, a avea contriție desăvârșită înseamnă a se căi, din toată inima, de păcatele sale, nu de frica iadului, ci din iubire față de bunul DUMNEZEU, care ne iubește atât de mult.

O repet: contriția desăvârșită, împreună cu dorința sinceră de a se spovedi, este de ajuns pentru a-i pune în starea harului pe bieții muribunzi care nu pot avea preot.

Iată formula actului de contriție desăvârșită, pe care un bun creștin trebuie s-o știe pe de rost și s-o repete adeseori:

IISUSE, DUMNEZEUL meu, mă căiesc din toată inima că V-am ofensat, pentru că sunteți infinit de bun și pentru că păcatul Vă displace. Îmi propun cu tărie, prin harul Vostru, să nu mai păcătuiesc pe viitor.

— S-ar putea spune încă, mai pe scurt:

IISUSE, DUMNEZEUL meu, Vă iubesc și mă căiesc din toată inima că V-am ofensat.

Vă implor, nu uitați aceasta dacă veți ajunge să aveți nevoie de ea. Este vorba de mântuirea sufletului vostru.

Așa a murit, ca un adevărat creștin, cavalerul Bayard, onoarea patriei sale, supranumit pretutindeni „cavalerul fără teamă și fără reproș". Rănit de moarte și simțind că moare, și-a chemat scutierul, a cerut să fie așezat la poalele unui copac și acolo, sărutând mânerul sabiei sale în chip de cruce, a cerut cu glas tare iertare bunului DUMNEZEU pentru toate greșelile sale, cu atâta credință, fervoare, căință, simplitate și încredere, încât bietul scutier plângea cu lacrimi fierbinți.

Neputând să se spovedească pentru ultima oară, așa cum ar fi voit, i-a spus cu simplitate scutierului principalele sale păcate, pentru a se smeri și mai mult... Astfel și-a dat frumosul suflet în mâinile Creatorului său. — Iată cum știe să moară un soldat!

V - După bătălie

Beția victoriei să nu vă împiedice atunci să împliniți două mari datorii: una de recunoștință, cealaltă de caritate frățească.

Datoria de recunoștință față de bunul DUMNEZEU, care a binevoit să vă scoată teferi și nevătămați din această învălmășeală sângeroasă, din această grindină de ghiulele și gloanțe, din aceste ciocniri cumplite, din aceste cuceriri și recuceriri de poziții, din aceste primejdii de necrezut, în care părea că ar fi trebuit să vă găsiți de douăzeci de ori moartea. În loc de aceasta, iată-vă vii, și mai vii ca niciodată, gata să începeți din nou. Mulțumiți lui DUMNEZEU și Sfintei Fecioare. Nu fiți nerecunoscători; altminteri, ați putea să vă căiți altă dată.

Datoria de caritate frățească față de camarazii voștri care au căzut cu glorie în luptă. Desigur, este frumos să mori pe câmpul onoarei; însă acești viteji nu au mai puțină nevoie de rugăciuni. Aproape toți, ca să nu spunem toți, au, fără îndoială, greșeli de ispășit în Purgatoriu înainte de a intra în cer; și este o mare datorie de caritate creștină și de fraternitate militară să ne rugăm mult, după bătălii, pentru toți cei care au căzut.

Nu trebuie uitați nici vrăjmașii; după moarte, nu mai există vrăjmași, nu mai există decât frați.

Dacă ați făcut vreo făgăduință bună în timpul primejdiei, țineți-o cu fidelitate când primejdia a trecut. Un om cinstit nu are decât un singur cuvânt, iar ceea ce este făgăduit este făgăduit.

VI - ÎNTOARCEREA ÎN ȚARĂ

De data aceasta, iată clipa cea bună și marea bucurie. Întoarcerea unei armate victorioase este un triumf amețitor, cu care nimic nu se poate asemăna. Entuziasmul îi cuprinde pe toți: bătrâni, tineri, femei, copii.

Ce fericire, într-adevăr, pentru o mamă, să poată strânge la inima ei pe fiul mult iubit, pe care iubirea și rugăciunile ei l-au urmat în timpul războiului cu o grijă atât de duioasă! Câte familii fericite, câte bucurii bune, câte istorisiri cutremurătoare!...

Gândul acestei binecuvântate întoarceri trebuie să vă susțină, prietenii mei, în mijlocul oboselilor războiului! Dorințele și rugăciunile noastre vă însoțesc pretutindeni. Fie ca Maica Domnului a Biruințelor să vă păzească și să vă aducă înapoi!

RUGĂCIUNI

PE CARE UN SOLDAT CREȘTIN TREBUIE SĂ LE ROSTEASCĂ ÎN FIECARE ZI

Tatăl nostru, Bucură-te, Marie și Crezul.

Act de Credință. — DUMNEZEUL meu, cred cu tărie toate adevărurile pe care sfânta Voastră Biserică catolică, apostolică, romană ne poruncește să le credem, pentru că Voi i le-ați descoperit și pentru că Voi nu puteți nici să Vă înșelați, nici să ne înșelați.

Act de Speranță. — DUMNEZEUL meu, nădăjduiesc cu tărie că, printr-un efect al bunătății Voastre infinite și prin meritele infinite ale lui IISUS HRISTOS, Mântuitorul meu, veți binevoi să-mi dăruiți harul Vostru în această lume și, dacă îi voi fi credincios, slava Voastră în cealaltă.

Act de Caritate. — DUMNEZEUL meu, Vă iubesc din toată inima mea, din toate puterile mele și din tot sufletul meu, pentru că sunteți infinit de bun și infinit de vrednic de a fi iubit; și îl iubesc pe aproapele meu ca pe mine însumi, din iubire pentru IISUS HRISTOS, Mântuitorul meu.

Act de Contrição. — DUMNEZEUL meu, am o părere de rău adâncă pentru că V-am ofensat, fiindcă sunteți infinit de bun și păcatul Vă displace; îmi propun cu tărie, prin sfântul Vostru har, să nu mai cad în păcat pe viitor și să fac pentru el, până la moarte, o sinceră pocăință.

Avertisment. — Orice soldat ar trebui să poarte întotdeauna asupra sa excelentul Mic Manual al soldatului creștin.

RUGĂCIUNEA „ADU-ȚI AMINTE”

Adu-ți aminte, o, preamilostivă Fecioară MARIE, că nu s-a auzit niciodată să fi fost părăsit vreunul dintre cei care au alergat la ocrotirea ta, au implorat ajutorul tău și au cerut sprijinul tău. Însuflețit de această încredere, vin la tine, o, Fecioară a fecioarelor, mama mea; alerg la tine și, gemând sub povara păcatelor mele, mă prostern înaintea ta. Binevoiește, o, Maică a lui DUMNEZEU, să nu respingi rugăciunea mea, ci ascult-o cu bunăvoință și împlinește-o! — O, MARIE, zămislită fără păcat, roagă-te pentru noi, care alergăm la tine!

Adevărul de Veacuri este o editură dedicată publicării textelor doctrinare catolice provenite din Magisteriu și din tradiția preconciliară. Oferă lucrări recunoscute, cu respectarea surselor și a sensului original al textelor. Activitatea sa urmărește claritatea, fidelitatea și transmiterea învățăturii.

adevaruldeveacuri.ro